

Souhrnný obraz o obci za posledních 20 let.

Kronikářem v naší obci jest od roku 1938 Karel Bača, nyní řed. školy v.v. Narodil se v Podhradí u Luhačovic dne 27. října 1889. Po vychorení obecní školy a vyšší reálky v Uh. Brodě složil v r. 1910 maturitní zkoušku a v r. 1911 doplnil novaci maturitu na učit. ústavě v Příboře. Od r. 1911 působil jako učitel v okrese uh. brodském na několika školsích. V letech 1915-17 za první světové války sloužil jako voják u 3. pluku v Brně. V roce 1921 byl jmenován říd. učitelem v Tichově u Val. Klobouk, v roce 1935 ředitelem v Lánově u Bojkovic a v roce 1935 ředitelem v Podolí, kde dosud bydlí, od r. 1952 jako důchodce.

Členy kronikářské komise v naší obci jsou Jan Vaněk č. 189 předseda M. N. V., dále Miloslav Malina č. 182. předseda školské a kulturní komise a Miroslav Koniček č. 200.

Poloha obce.

Naše obec přísluší k okresu Uh. Hradiště v kraji Jihomoravském a leží při řece Otávě asi hodinu cesty na východ vzdálená od Uh. Hradiště na hlavní silnici vedoucí do Uh. Brodu. Sousední obce na severní straně jsou Popovice, na východní Vělečtiny a na západní Mikovice a Věsky. Blízko obce jest nádraží, kudy projíždí dráha Brno - Trenčanská Teplá. Autobusové spojení obstarávají několikrát denně autobusy z Popovic a Vělečnova do Uh. Hradiště a také autobusy směřem na Uh. Brod. Katastr naší obce hraničí na jihu s katastrem

vlnovským a hluckým na východě s katastrem obce Vělešín,
na severu s popovským a na západě s mikovským a vesou-
ským.

Jednotlivé trati našeho katastru, se jmenují:

Padělky, Bařinské Dily, Horní Příšlabné, Příšlabné, Lipiny,
Kamenné, Čtvrté Dily (Výmsta), Třetí Dily, Druhé Dily, Prostřed-
ní Dily, Přední Dily, Závodní, Kelerky, Plšemice, Veliké, Pa-
děličné a Losky. Lesní trati jsou: Kojatinek, Podolský Háj
a Hluboček. Ze pěstovaných rostlin roste v Podolském Háji lýko-
vec a koniklec. Ze pvěře se vyskytují hlavně pajici, srnci a fa-
ki mufloni, pak barantí a koroptve. V trati Padělky (při Plšavě)
se již po mnoho let vyskytuje velmi škodlivý hlodavec plch pa-
hradní. Dělá tu velké škody a přes veškeré úsilí se jej dosud ne-
podarilo vyhubit.

Pozemky našeho katastru rozkládají se vět-
šinou na svazích k severu obrácených a tedy značně chlad-
nějších než na příklad v katastru popovském. Půda je
převážně písčitá a ulehavá. Hraří, zkušení zemědělcí říkají, že
úroda v našem katastru lépe slouží suchý, než mokřý rok.

V obci je 221 domů většinou pěkně upravených Popis obce.
s podkrovním a širokými okny. Hodně je také domů patrových.
Bytová kultura je u nás dobrá. Stavby mají vesměs betonovou
nebo kamennou podezdívku a zdívko s pálených cihel nebo
škvárovetonových tvárnice. Krytina jsou ve většině tašky, s částí
také eternit. Z veřejných budov uvádím školu, dále nový kul-
turní dům, který ještě není zveřejněn a vyřazuje někte-
ří úpravy, pak kancelář MÚV, nová, patrová prodejna jednoty
a upravený dům pohostinství. Na konci ulice Šklepmičky je
velký přes 30 m dlouhý sklep, který dříve patřil ke mlýnu, nyní
je užívá JLD. Podle něho se také ulice nazývá Šklepmičky.
U něho je ve věku, velmi stará lípa, jejíž stáří se odhaduje přes
200 let.

Obyvatelstvo.

Obec má 916 obyvatel. Podle přírodního rozvrstvení asi 155 dělníků, 42 pamětnanců (většinou u dráhy), 6 rolníků a 6 u inteligence. Náboženství je většinou římskokatolické, asi 30 osob členů KSČ jest bez vyznání. Máme u nás 16 osob ve stáří přes 80 let, dva z nich dovrší letos 90 let. Za posledních 20 let se způsob života, v bydlení a stravování našich občanů značně změnil. Lidé jsou náročnější na pohodlnější bydlení a v důsledku dobrých výdělků též na lepší stravování.

Mimo VO-KSČ není v naší obci žádná jiná politická organizace. Členů KSČ organizovaných v místě je 56 a v závoděch 91, celkem 147 komunistů. Vliv VO-KSČ na život v obci jest dobře přejímán, v místním JZD. Členové výboru mají stále na přeteli průběh práce a také nedostatky v zemědělském družstvu a ve špičkových, hlavně sklářských pracích, velká většina členů KSČ se brigádnicky zapojuje na výpomoc.

JZD. Z masových organizací se nejlépe zapojují do veřejného života místní VZ, místní skupina ČSČK a místní jednotka požární ochrany. V uplynulém roce poskytl sestry ČSČK první pomoc ve 241 případech a bylo získáno 68 čestných dárců krve. Také místní jednotka požární ochrany vykonala mnoho pro budování a zvelebení obce.

Po volbách do MNV v roce 1964 byl zvolen předsedou MNV Jan Vaněk, dlouholetý člen strany a bývalý předseda KSČ. Tajemnicí zvolena poslankyně Jos. Galušková č. 74. a účetní Vlasta Měrková č. 195. Z poslanců a aktivistů zvoleno 8 pracovních komisí. Práce celého kolektivu MNV začala velmi slibně a činnost komisí až na malé výjimky do konce roku byla velmi dobrá.

V posledních pěti letech provedl MNV hlavně v akci "Z" zlepšení komunikace a kanalizace v obci. Byla vydlážděna kostkami ulice ve Šklepníčkách, ve Žlobě a na

Čistivosti. Ve Zlebě a na Pastvísti byla provedena řádná kanalizace. Tím získala obec na vzhledu a zejména na zdraví obyvatelů bláto. Silnice, k nádraží byla nově upravena a přes Olšavu postaven nový betonový most.

Bruzy po skončení války bylo stolarství Karla Smetany č. 151. rozšířeno a přeměněno v družstvo stolarů. Průmysl, řemesla a obchod
Nyní se v tomto družstevním podniku vyrábí hlavně nábytek a pracuje též pro soukromou potřebu občanů místních i okolních obcí. Také kovářství Antonína Ševčíka č. 5. bylo přestavěno a přeměněno v družstevní udržitelský podnik pro potřeby místního i okolních JZD. Mletí v místním válcovém mlyně bylo asi před 10 lety zrušeno. Rovněž pekárna Antonína Hanačička č. 9. byla v roce 1964 zrušena. Na místě starého domku č. 45. byla v roce 1956 postavena nová jednopatrová prodejna „jednota“. V přízemí byla přizvána prodejna potravinářského zboží a v poschodí pro průmyslové a textilní zboží. Za dva roky potom byla v prodejně potravinářského zboží zavedena samoobsluha, která se velmi dobře osvědčila.

Dne 29. září r. 1950 byl v naší obci založen pří- Zemědělstvo
pravý výbor JZD se základním počtem členů 38. Prvním předsedou družstva byl zvolen Frant. Malina č. 111, místo předs. Anetka Leciánová č. 38., jednatelem Ant. Klvaňa č. 106., zapisovatelem Karel Bača řed. školy a členy výboru Barbora Vaníková č. 189., Josef Zpěvák č. 131. a Frant. Hrybůf č. 61. Od ustavující schůze členů stále přibývalo. Počátkem prosince čítalo již družstvo 87 členů. V lednu r. 1951 byl v JZD zaveden 2. typ. V té době obhospodářovalo družstvo jen 10 ha 54 a půdy obecní. Členové byli většinou hovor zemědělci o malé výměře půdy a bezremci. Zemědělci domněle nepochopili výhody společné práce v JZD. Po založení

JZO byl postaven první kravín, který byl abudován většinou brigádnícky. Cihly i ostatní materiál byl získán u bouračky továrny na parkety v severní Moravě. Těto bouračky se účastnili: Jan Majiček č. 168, který tam utrpěl dosti těžký úraz, dále Josef Cigánek, Josef Kryštof, Jan Vaněk, Lud. Lapčíkovi, Rnd. Žimolková, Květoslav Škrabal, Ant. Klvaňa, Vlad. Kovařík, Ant. Malina, Aneřka Křiváková, Marie Semelová a Anna Křáčková. Bourali tam 14 dní a odpracovali asi 2.000 brig. hodin, úplně zdarma. Získali tak několik vagonů materiálu. Když byl materiál dovezen do Popovic na nádraží téměř všechny členy družstva účastnily se s velkým elánem nakládání a odvozu materiálu na staveniště. Při stavbě prvního kravína pracovalo opět mnoho členů JZO a KSC, brigádnícky. Kravín byl ve velmi krátké době postaven a odpracováno při tom 5.000 hodin zdarma. Po dvou letech tento kravín již nevyhovoval, byl proto adaptován na vepřín a na něm postaven nový velký kravín. V mlýnařově stodole a na dvoře byla přičena STS. V krali žleb byla postavena drůbežárna a po dvou letech rozšířena o nový objekt. Před přemi lety byla na Přízlabněm postavena nová porodnice pro prasnice a odchovna mláďátek hov�ního dobytka.

V lednu roku 1952 byl schválen provorní řád III. stupně. Během léta 1952 po dlouhém přesvědčování podarilo se získat většinu místních remédělců pro JZO. Dne 16. 10. převážná většina remédělců podala přihlášku do JZO a obec Podolí se tak stala sedmou vlasteneckou obcí v okrese. Při tomto náboru členu stala se však chyba, že nebylo postupováno dle prorových stanov. Družstvo se tím velmi finančně patřilo a hos podarění v roce 1953 bylo neutěšené. Členové, a před remédělců byli ne spokojeni, odešli v JZO pracovat a řídali o propuštění družstva. Ke konci rání na členské schůzi bylo pak po sralém uvá-

řeni 30 družstevníků, zemědělců vyloučeno a půda jim vrácena.
 V následujícím roce se pak práce v JZD s menším
 počtem členů lépe dařila a také výsledky byly dosti dobré.
 Proto vyloučení zemědělců počali opět přistupovat ke člen-
 ným družstvům, členů stále přibývalo a družstvo se posilovalo.
 V roce 1959 obhospodářovalo JZD již 274 ha půdy a čítalo
 205 členů.

V dalších letech bylo hospodaření v JZD více nebo méně
 úspěšné, dle toho jaký byl předseda a ostatní funkcionáři a
 jak byl průměrný rok. Dle toho také kolísala i výše odměny za
 pracovní jednotku. Tak například v roce 1960 byla odměna za
 PJ 15 Kčs, v roce 1962 jen 8 Kčs a v roce 1963 zase 12 Kčs. Největší
 brzdou rozvoje JZD byla a dosud je špatná pracovní morálka.
 Mladí lidé ve velké většině odchází za prací do průmyslových zá-
 vodů a práce v JZD spočívá převážně na starších, hlavně dů-
 chodcích

Ve školství, pokud se týká školní budovy, nastal Kulturní
 la v období 20 let velká změna k lepšímu. Po okupaci byla podmínky
 škola ve velmi špatném stavu. Spodek budovy postavený
 z pískovce byl úplně provlhlý. Omítka v průčelí i ode dvora
 počala opadávat. Také školní lavice byly ve velmi ubohém
 stavu. Bylo tedy nutno školní budovu od základů opravit
 a zakoupit nový školní nábytek. Tento byl porýšen v roce
 1950. Byly to stoly s pleťovou konstrukcí a galalitovými
 deskami a k tomu malé židličky rovněž s kovovou kotrhou
 a k tomu katedry a židle pro učitele. Za tento nábytek bylo
 zapláceno 98.000 Kčs. 75.000 Kčs na tento účel bylo získáno v
 místních zářev a kulturních podnicích, zbytek doplacen v
 obecní pokladnici.

V roce 1957 majará bylo započato s generální
 opravou školy. Celý spodek budovy byl podroben a řádně

inodován. V průčelí pořízena nová široká okna a ve všech míst-
nostech parketové podlahy. Z ředitelského bytu byla upravena
nová učebna. Záchody rozšířeny a přičleněny na splachování.
V přístřeší byly přizeny šatny. Zaveden místní vodovod. Třída
střecha byla nově přebudována. Práci na bouvání starých zácho-
dů, starého dřevníku a pradelny a otloukání staré omítky a odhli-
zení starého materiálu přičastnilo se brigádnicky mnoho občanů,
hlavně matek školních dětí. Odpracovali celkem 2.000 hodin.
Oprava školy si vyžádala nákladu 400.000 Kčs. Oprávněných
1958 byla oprava skončena a dne 31. srpna byla škola slavnos-
tně otevřena.

Po celých 20 let pohyboval se počet žáků na škole od
70 do 110. Po ukončení války byly 2 třídy. V roce 1953 přičena poj-
třídká. Od 1. září 1955 čtyřtřídká. V roce 1957 zase trojtřídká, kte-
rá přistala až do dneška.

Kulturní život v prvních letech po osvobození nebyl
na vysokém stupni. Putovní kino navštěvovalo naši obec jednou
za 14 dní a promítalo se v sále místního pohostinství. Asi dva-
krát do roka místní divadelní soubor sehral divadlo a žá-
ci místní školy občas sehráli žákovské divadelní představení.

V letech 1950-60 se kulturní poměry stále zlepšova-
ly. Divadelní kroužek vynikal zvýšenou činností a v roce 1954
v soutěži Uh. Hradištského okresu se umístil mezi nejlepšími.
Až do postavení kulturního domu předvádělo putovní kino
filmy stále dvakrát měsíčně. Během tohoto desetiletí návštěv-
nost kulturních podniků stále stoupala. Tak například v ro-
ce 1954 byla průměrná návštěvnost na 1 kulturní akci 90 osob
a v roce 1956 již 122 osob. Místní tělocvična jednoty Lokol mimo
kopaní a stolního tenisu nevyvíjela řádnou jinou činnost.
V roce 1959 došla v kopaní i ve stolním tenisu velmi dobrých
výsledků a v okresním měřítku velmi dobře obstála.

V letech 1960-65 byl kulturní život stále bohatší

protoríš v roce 1959, byl otevřen nový kulturní dům se stálým je-
 vištěm a ihned přerušeno stálé místní kino a uspořádán míst-
 ní filmový festival. Filmová představení byla pak předvádě-
 na každou sobotu a to odpoledne pro děti a večer pro dospělé.
 Místní kino vede osvětová beseda MNV. Také divadelní činnost
 se v těchto letech zvýšila. Kromě místního divadelního krou-
 žku hráli v kulturním domě ochotníci z Uh. Brodu, Kunovic,
 Mikovic a Popovic. V letech 1960-62 se i návštěvnost kina a
 divadel zvýšila, pak ale začala pomalu upadat. Příči-
 nou toho byl stále větší počet televizorů v obci.

V kulturním pivote za 20 let nastala dále tato
 zlepšení: Ve škole v učebně 1. třídy byl přiznán materiální úřad.
 pro Podolí, Popovice, Mikovice a Věsky, který pak po všech letech,
 kdy škola učebnu potřebovala, byl přestěhován do Věsek. V obci
 zřízena také poradna pro matky a děti rovněž pro shora uvede-
 né obce. V roce 1959 byla v učebně v průměrné škole otevřena hu-
 dební škola v níž vyučovali odborní učitelé z Uh. Hradiště, v odpo-
 ledních hodinách jednou týdně. Tato škola prosperuje dosud.
 Od roku 1958 skoro každoročně pořádá místní ovocnářský
 spolek výstavu ovoce ve školní tělocvičně.

V roce 1957 bylo započato se stavbou kulturního
 domu. V roce 1959, na podzim, byla stavba dokončena a kulturní
 dům slavnostně otevřen při oslavě VRŠR a zároveň otevřeno
 stálé místní kino, jak již shora uvedeno.

Podávám zde také zprávu o slavném podol-
 ském rodáku Janu Osohovi. Tato zpráva je uváděna se spo-
 ředěním 20 let, poněvadž všechny listiny týkající se jmenova-
 ního se nacházejí v Bratislavě a teprve nyní byly předány
 KNV v Brně a odtud na ONV v Uh. Hradišti.

Jan Osoha.

Louduch Jan Osoha se narodil v Podolí dne
 27. 7. 1901 a již od časněho mládí začal pracovat v děl-

nickém hnutí. Jako mlynářský pomocník poznal těžké sociální poměry dělnictva. Ihned po založení komunistické strany stal se již v roce 1921 jejím členem. V roce 1925 odjel s manželkou a jinými komunisty na pomoc do SSSR, kde pracoval nejprve v družstevním závodě v Kirgizii. Vedení družstva brzy poznalo jeho nadání a organizační schopnosti a umožnilo mu studium na politicko-ekonomické fakultě v Moskvě, kterou absolvoval s vyznamenáním. V té době v roce 1935 vrátil se do své vlasti na východní Slovensko, kde ho strana pověřila funkcí oblastního tajemníka KSČ v Michalovcích. V roce 1937 se stal tajemníkem komunistického Svazu maloročníků a domkářů.

Po rozpuštění KSČ v r. 1938 změnil své působení. Byl na celém východním Slovensku dobře znám i hliníkovým gardistům. Proto odešel do Bratislavy a tam byl pověřen vedením ilegálních stranických organizací v celém západním Slovensku. Po vytvoření takzvaného slovenského státu se stal Osoba členem prvního ÚV-KSS spolu s J. Durisem a L. Benadou.

V červnu r. 1941 po napadení SSSR německými fašisty došlo na Slovensku k masovému zatýkání komunistů a s. Osoba musel rychle porazit strany obnovovat novými funkcionáři. Fašisté stále zvyšovali teror vůči komunistům a dne 17. července 1942 byl zatčen i s. Osoba a více než dva a půl roku je lárován ve fašistické věznici. Avšak ani tam neztratil svého revolučního ducha. Udržoval spojení s komunistickou ilegální a stále pevně věřil ve vítězství komunismu. Sám se ho však nedočkal. Když se blížila Rudá armáda rozhodli fašisté převést vězňů do koncentračního tábora v Mauthausenu. Při náletu amerických stíhačů na transport vězňů v Melku v Rakousku byl jm. Osoba 19. února 1945 těžce raněn a druhého dne svému zranění podlehl.

Tak skončil život našeho podáka - komunisty, nadšeni-
ho revolucionáře a statečného bojovníka za vítězství komunismu.

U příležitosti 20. výročí jeho umrti uspořádal MNV a VO-
KSC dne 19. 2. p. r. v kulturním domě vzpomínkový večer, kterého se zú-
častnilo přes 230 občanů. Jako hosté byli přítomni tajemník OV-KSC p.
Dr. Gába, který měl hlavní projev, dále předseda okr. komise školství a
kultury ONV s. Majiček, poslankyně KNV s. Trubáková, bratr Jana
Osohy Al. Osoha s manželkou, který předal obci vysoké státní vy-
znamenání Řád rudé hvězdy udělené Janu Osohovi in memo-
riam na oslavách 20. výročí SNP v Baňské Bystrici. Přijela
též čtyřčlenná delegace OV-KSS z Trenčína, jejíž význační
protifašističtí bojovníci s. Minárik a s. Dubčeková promluvili o
dlouholeté osobní spolupráci se statečným revolucionářem
Janem Osohou, který byl na Slovensku velmi oblíben.

Program vzpomínkového večera byl doplněn vy-
stoupením pěveckého sboru Svatopluk z Uh. Hradiště řízení-
ho s. Kašíkem. Důstojný program stal se tak nejen vzpomín-
kovou oslavou velkého našeho podáka, ale i utužením družby
a přátelství lidu Moravy a Slovenska.

V rodné obci Podolí bude v údobí oslav 20. vý-
ročí osvobození naší vlasti odhalena Janu Osohovi pamět-
ní deska na budově základní devítileté školy a škola
ponese jméno Jana Osohy.

Zapsáno dne 10. dubna 1965.

Braća Karel
kronikář

Malina

předseda kult. škol.
komise M. N. V.

Handwritten signature and initials, possibly 'Václav' and 'MNV'.